

Handläggare:
Ann-Chatrine Palmhag

Till
Kommunstyrelsen

Jämställdhets- och mångfaldsplan för stadsledningskontoret

Planens giltighetstid
2013-2015

Inledning

Jämställdhet och mångfald är ett förbättrings- och kvalitetshöjande arbete som handlar om att skapa förutsättningar för demokrati, rättvisa mellan individer och grupper samt att följa lagar och avtal. Arbetet kan i förlängningen leda till ökad effektivitet, produktivitet och lönsamhet.

För Stockholms stad som stor arbetsgivare och i kraft av de verksamheter som staden utför, är det särskilt viktigt att alla ska ha samma möjligheter och behandlas likvärdigt i fråga om arbetsförhållanden och anställningsvillkor. Det är en förutsättning för att staden som arbetsgivare ska kunna leva upp till de krav som finns i diskrimineringslagstiftningen, Europeiska deklARATIONEN för jämställdhet och internationella konventioner som rör allas rätt till demokrati och trygghet.

Rekryteringsprocessen ska säkerställa att den enskildes kompetens blir avgörande och att ingen diskriminering sker. Stadens verksamheter ska kännetecknas av respekt och en insikt om alla människors lika värde. En god arbetsmiljö är fri från kränkande särbehandling och sexuella trakasserier. Alla medarbetares erfarenheter och kunskaper ska tas tillvara, oavsett roll i organisationen.

Definitioner

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Lagen skyddar mot direkt och indirekt diskriminering, trakasserier och mot instruktioner att diskriminera. Det är dessutom förbjudet att utsätta någon som gjort en anmälan för repressalier. Lagen ställer krav på att arbetsgivaren ska bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter i arbetslivet oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Diskrimineringsombudsmannen ansvarar för att lagen efterföljs.

Jämställdhet avser förhållanden och villkor mellan kvinnor och män och betyder att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet.

Diskriminering definitioner enligt diskrimineringslagen 1 kap 4 § omfattar direkt- och indirekt diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

- *Direkt diskriminering* är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.
- *Indirekt diskriminering* är att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

- *Trakasserier* är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.
- *Sexuella trakasserier* är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.
- *Kön*: Att någon är kvinna eller man.
- *Könsöverskridande identitet eller uttryck*: Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.
- *Etnisk tillhörighet*: Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
- *Funktionshinder*: Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom som fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
- *Sexuell läggning*: Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- *Ålder*: Uppnådd levnadslängd.

Aktiva åtgärder är åtgärder som vidtas för att främja lika rättigheter och möjligheter. De syftar inte i första hand på åtgärder i enskilda fall utan på åtgärder som är framåtsyftande och av generell och kollektiv natur. Åtgärderna ska vara pådrivande för att motverka diskriminering.

Jämlikhet handlar om alla individers lika värde det vill säga att individer ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet.

Mångfald Ett samhälle med mångfald som grund utgår från alla människors lika värde och att varje människa ska ha möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar och önskningsar.

Likabehandling innebär att alla människor ges likvärdiga förutsättningar att ta del i samhället. Alla människor ska garanteras möjligheter, oberoende av deras skiftande förutsättningar. Människors utgångsläge och behov är individuella. Den enskilda individen är unik och inte representant för en grupp. Likabehandling innebär inte att alla ska behandlas lika.

Inkludering att alla individer inbegrips, olikheter uppskattas, respekteras och tillåts.

Nämndernas och styrelsernas arbete

Jämställdhet och mångfald vid stadsledningskontoret.

Vår grundsyn på jämställdhets- och mångfaldsfrågor bygger på lagstiftningens krav och respekten för varandra i arbetet. Alla människor har lika värde och ska ha möjlighet till utveckling utifrån sina egna förutsättningar.

Vi eftersträvar en blandning av åldrar, etnisk och kulturell mångfald bland såväl medarbetare som chefer och tror att olika bakgrund och erfarenheter främjar utveckling och nytänkande. Det är självklart att ingen ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller andra förödmjukande beteenden.

Alla våra chefer och medarbetare har ett ansvar för att diskrimineringslagstiftningen följs. Ledningen har ett särskilt ansvar som förebilder och normbildare i jämställdhets- och mång-

faldsarbetet.

För att vara en god arbetsplats måste jämställdhets- och mångfaldsarbetet införlivas i det vardagliga arbetet och vara integrerat i planeringen, genomförandet och uppföljningen inom alla våra verksamheter. Vi strävar efter en mångkulturell personalsammansättning för att stimulera till nytänkande och kvalitetshöjning.

Stadsdirektören har det övergripande ansvaret för jämställdhets- och mångfaldsarbetet inom förvaltningen medan varje chef har ansvaret för arbetet inom sin avdelning/enhet.

Målsättningar med jämställdhets- och mångfaldsarbetet inom kontoret

- Förebygga alla former av diskriminering
- Påverka attityder så att män och kvinnor har samma möjligheter i arbetet
- Sträva mot en jämnare könsfördelning

Fördelning tillsvidareanställd personal (kvinnor och män) per den 1 oktober 2012.

Avdelning	Kvinnor	Kvinnor i procent	Män	Män i procent	Totalt
Stadsdirektörens stab	2	100			2
Kommunikationsstaben	8	70	3	30	11
Administrativa avdelningen	21	76,9	6	23,1	27
Finansavdelningen	29	72,5	12	27,5	41
Förnyelseavdelningen	16	48,5	18	51,2	34
IT-avdelningen	10	37,5	15	62,5	25
Juridiska avdelningen	35	79,1	9	20,9	44
Personalstrategiska avd	24	85,2	4	14,8	28
Skönhetsrådet	2	50	2	50	4
Summa	147	68	69	32	216

Det är viktigt för verksamhetens utveckling och arbetsklimatet att en jämn balans mellan kvinnor och män uppnås. Sedan 2009 har obalansen minskat något men fortfarande har vi en övervägande majoritet kvinnor. År 2012 är 68 procent av våra anställda kvinnor och 32 procent män. Motsvarande siffra 2009 var 72 procent kvinnor respektive 28 procent män.

Chefer inom kontoret.

Fördelning mellan tillsvidareanställda kvinnor och män (per den 1 oktober 2012).
En enhetschefstjänst var vakant men tillsattes den 1 november med en kvinna.

Befattningar	Kvinnor	Män	Totalt
Stadsdirektör	1		1
Bitr. stadsdirektör		2	2
Avdelningschefer	5		5
Enhetschefer	12	8	20
Samtliga chefer	18	10	28
Samtliga chefer %	64%	36%	100%

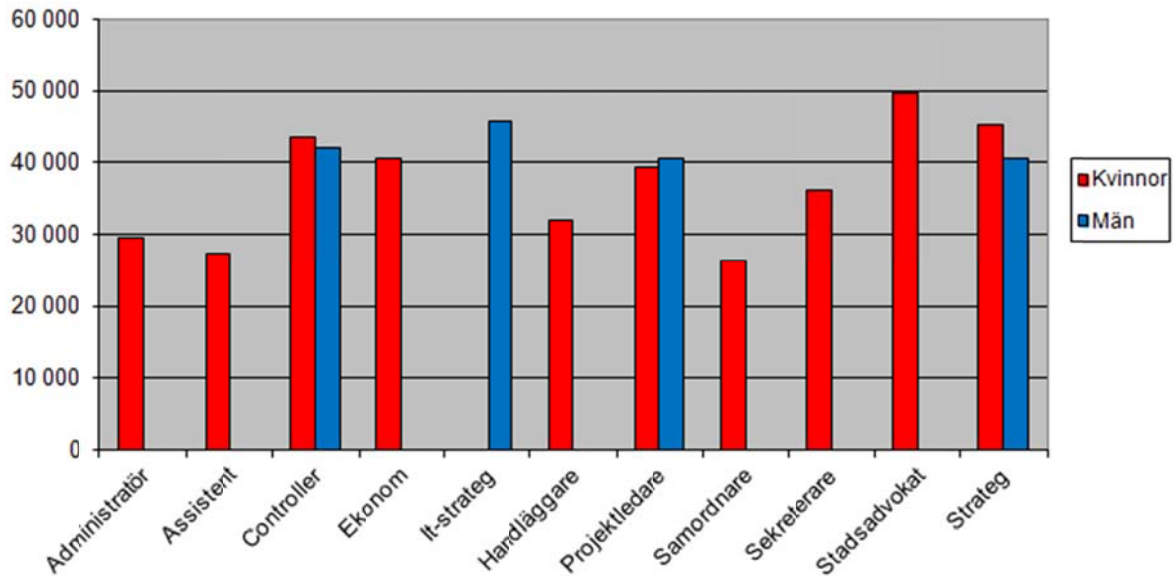
Förhållandet mellan andelen kvinnliga och manliga chefer speglar i stort fördelningen mellan kvinnor och män på kontoret.

Löneutveckling (tillsvidareanställda oktober 2012)

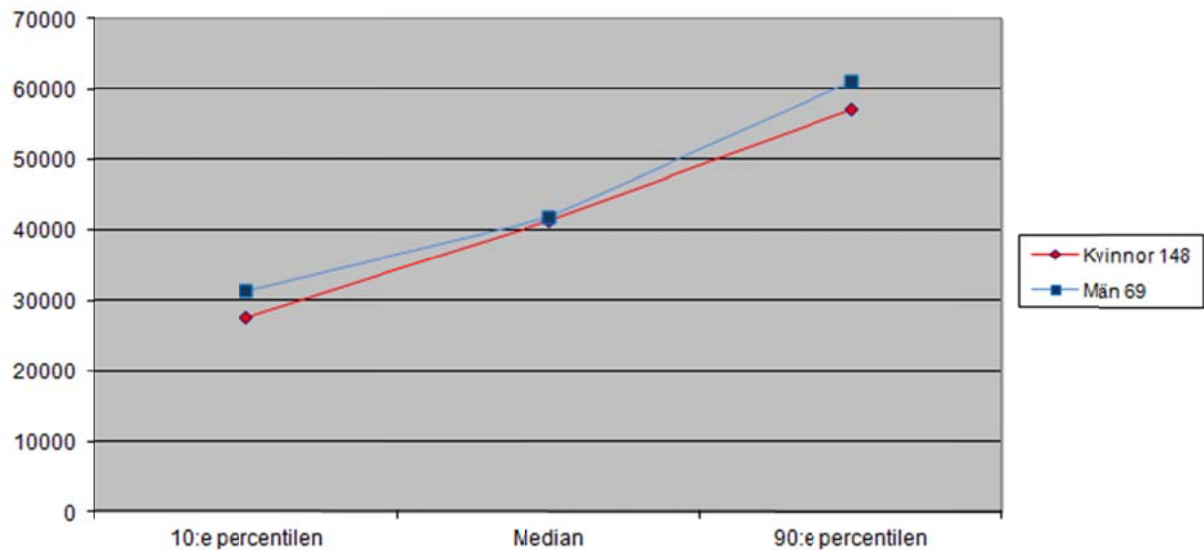
Kön	Antal 2012	Median 2012	Antal 2009	Median 2009
Kvinnor	147	41 300	162	34 950
Män	69	41 800	63	36 200
Totalt	216	41 600	225	37 289

Männens medianlön är 500 kr högre än kvinnornas. En förklaring kan vara att den grupp som lönemässigt ligger lägst, administratörer (administratör, assistent, administrativ assistent) endast består av kvinnor.

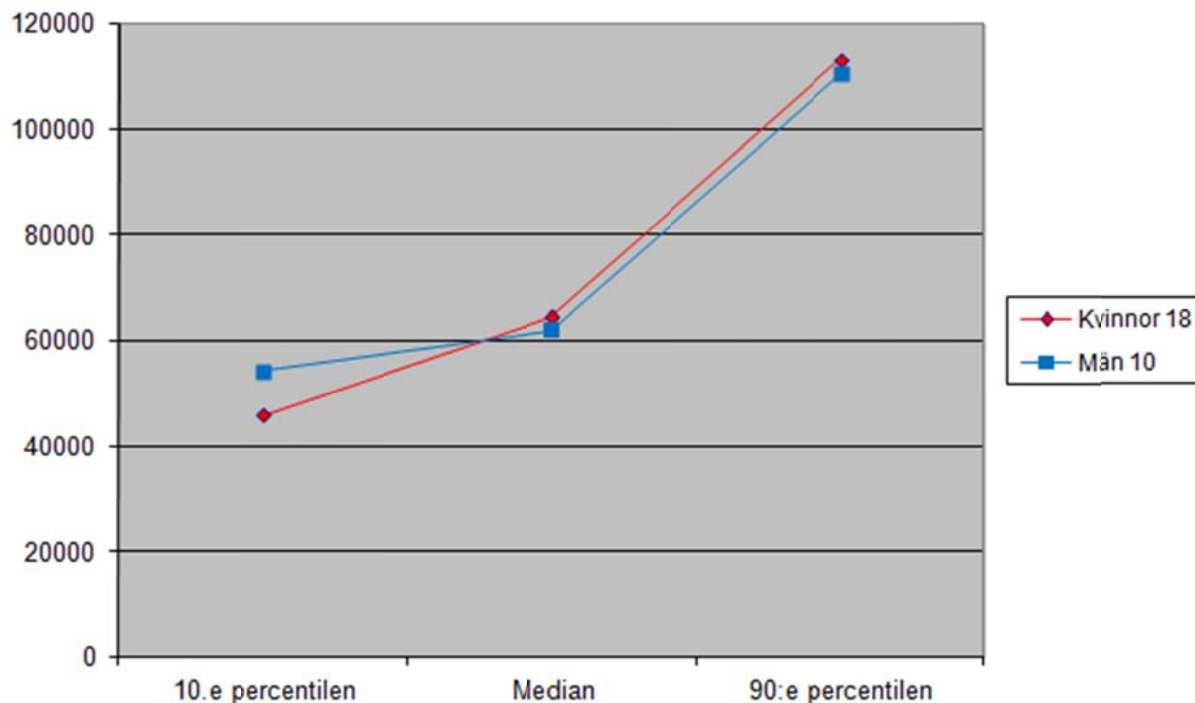
Befattningar med fyra eller fler personer, median, oktober 2012
Tillsvidareanställningar

Lönespridning/kön medianlön 2012-10-01
Tillsvidareanställda

Lönespridning/kön/chefer 2012-10-01

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan vi notera att andelen män vid kontoret har ökat något sedan 2009, från 28 till 32 procent. Fördelningen kvinnor och män bland cheferna följer i stort med antalet anställda totalt. Av kontorets chefer är 64 procent kvinnor och 36 procent män.

Rekryteringar inom kontoret är kompetensbaserade. Kravprofilerna innehåller de krav och önskemål som ställs på utbildning, erfarenhet, kunskap, kompetens, intresse och utvecklingspotential samt praktiska förutsättningar och andra krav.

Medianlönen för tillsvidareanställda är i stort sett densamma för kvinnor som för män. I chefs-gruppen ligger medianlönen något högre för kvinnorna.

Samverkan

Planen har utarbetats av administrativa avdelningen. Den har behandlats i förvaltningsgruppen den 6 december 2012.

Arbetsförhållanden

4§ Lämpliga arbetsförhållanden

Beskrivning

Vilka åtgärder planerar arbetsgivaren genomföra för att arbetsförhållanden ska lämpa sig för alla arbetstagare oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Här kan hänsyn tas till arbetsgivarens resurser och andra omständigheter som försvårar för arbetsgivaren.

Mål:

Den fysiska och psykiska arbetsmiljön ska fungera för både kvinnor och män oavsett, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller yttryck.

Önskvärt resultat

Inga former av diskriminering ska förekomma.

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
Arbetsförhållanden, enkäter					
		Alla medarbetare ska informeras om jämställdhets- och mångfaldsplanen och rutinerna mot kränkande särbehandling och trakasserier. Detta görs på arbetsplatsträffar.	Enkät till samtliga chefer	Samtliga chefer	2014-12-31
		Arbetsförhållanden diskuteras och följs upp varje år	Medarbetarsamtal	Samtliga chefer	2014-12-31
		Hjälpmedel som behövs för olika former av funktionsnedsättning köps in vid behov.		Samtliga chefer	2014-12-31
		Jämställdhet- och mångfaldsplanen ska finnas på kontorets intranät.	Administrativa avdelningen kontrollerar	Personalhandläggare Personalenhet	2014-12-31
		Rutiner mot kränkande särbehandling ska finnas på intranätet.	Administrativa avdelningen kontrollerar.	Personalhandläggare Personalenhet	2014-12-31

5§ Förena förvärvsarbete och föräldraskap

Beskrivning

Hur planerar arbetsgivaren underlätta möjligheten för både kvinnliga och manliga arbetstagarare att förena förvärvsarbete och föräldraskap.

Mål:

Förena arbete och föräldraskap

Önskvärt resultat

Att kvinnor och män behandlas lika när de önskar ta ut föräldraledighet.

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
Enkät till chefer.					
		Föräldralediga ska erbjudas att delta i arbetsplatsträffar och andra aktiviteter och ska även löpande få information om verksamheten.		Samtliga chefer	2014-12-31
		Inför en längre föräldraledighet ska den närmaste chefen ha ett samtal med medarbetaren där de ska komma överens om hur kontakterna ska hållas under ledigheten		Samtliga chefer	2014-12-31
		Tid och plats för sammanträden/möten ska anpassas så att småbarnsföräldrar kan delta.		Samtliga chefer	2014-12-31

6§ Förebygga och förhindra trakasserier eller repressalier

Beskrivning

Här ska arbetsgivaren redovisa åtgärder för att förebygga och förhindra att någon arbetstagarare utsätts för trakasserier eller repressalier som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning eller för sexuella trakasserier. Bifoga eller hänvisa till policy och rutiner mot kränkande behandling inkluderande trakasserier.

Mål:

Inga former av trakasserier och diskriminering ska förekomma. Vi ska arbeta i en miljö fri från kränkningar.

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
Inkomna anmälningar. Resultat i medarbetarenkäten.		Kontrollera om det finns några anmälningar och se på resultatet i medarbetarenkäten.		Personalhandläggare Personal-enhet	2014-01-31
		Alla medarbetare ska informeras om rutiner mot kränkande särbehandling och trakasserier.		Samtliga chefer	2014-12-31
		Rutiner mot kränkande särbehandling finns på intranätet.		Personalhandläggare Personal-enhet	2014-12-31

Rekrytering

7§ Möjlighet att söka lediga anställningar

Beskrivning

Vad planerar arbetsgivaren göra för att personer oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning ges möjlighet att söka lediga anställningar.

Mål:

All rekrytering ska vara kompetensbaserad. Det ska finnas en väl underbyggd kravprofil som innehåller de krav och önskemål som ställs på utbildning, erfarenhet, kunskap, kompetens, intresse- och utvecklingspotential samt praktiska förutsättningar och andra krav.

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
Utbildning om rekryteringsprocessen och diskrimineringslagstiftningen					
		Chefer erbjuds stöd från HR genom hela rekryteringsprocessen.		Personalhandläggare Personal-enhet	2015-12-31
		Information om rekryteringsprocessen och		Personalhandläggare	2014-12-31

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
		diskrimineringslagstiftningen ska genomföras för chefer.		Personal-enhet	

8§ Jämn könsfördelning mellan kvinnor och män.

Beskrivning

På vilket sätt planerar arbetsgivaren erbjuda utbildning, kompetensutveckling och andra lämpliga åtgärder för att främja en jämn fördelning mellan kvinnor och män i skilda typer av arbete och inom olika kategorier av arbetstagare. Behöver inte vara en utbildning kring jämställdhet och mångfald specifikt utan en utbildningsinsats som syftar till att öka jämställdheten och mångfalden.

Mål:

En jämn könsfördelning ska eftersträvas vid kontoret. Alla rekrytering ska vara kompetensbaserad. Rekryteringar ska genomföras på ett korrekt sätt. Den fysiska arbetsmiljön ska fungera för både män och kvinnor

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
Statistik		Information om rekryteringsprocessen och diskrimineringslagstiftningen ska genomföras för chefer.		Personalhandläggare Personal-enhet	2015-12-31

9§ Insatser vid ojämna könsfördelning

Beskrivning

Vilka insatser planerar arbetsgivaren vidta när det på en arbetsplats inte är en i huvudsak jämn fördelning mellan kvinnor och män i en viss typ av arbete eller inom en viss kategori av arbetstagare. Hur ska arbetsgivaren vid nyanställning särskilt anstränga sig för att få sökande av det underrepresenterade könet, så att andelen arbetstagare av det underrepresenterade könet efter hand ökar? Här kan hänsyn tas till arbetsgivarens resurser och andra omständigheter som försvårar för arbetsgivaren.

Mål:

Jämn balans mellan kvinnor och män.

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
Andel kvinnor i förhållande till män.		Om lika kompetens ska det underrepresenterade könet, om möjligt rekryteras.		Samtliga chefer	2015-12-31

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
		Utbildning till chefer i kompetensbaserad rekrytering och diskrimineringslagstiftningen		Personalhandläggare/Personalenhet	2014-12-31

Lönefrågor

10§ Osakliga skillnader i lön och andra anställningsvillkor

Beskrivning

Varje nämnd och styrelse med minst 25 anställda ska vart tredje år göra lönekartläggning i syfte att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga skillnader i lön och andra anställningsvillkor mellan kvinnor och män som utför lika och likvärdigt arbete. Arbetsgivaren ska bedöma om eventuellt förekommande löneskillnader har direkt eller indirekt samband med kön.

Mål:

Inga osakliga löneskillnader ska förekomma.

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
Lönestatistik					
		Alla medarbetare ska informeras om "Riktlinjer vid lönesättning".		Samtliga chefer	2015-12-31
		Analys av lönebilderna för kvinnor och män genomförs var tredje år.		Personalhandläggare Personalenhet	2015-12-31
		Inför den årliga löneöversynen tas statistik fram för att följa löneutvecklingen.		Personalhandläggare Personalenhet	2015-12-31

11§ Handlingsplan för jämställda löner

Beskrivning

Varje nämnd och styrelse ska vart tredje år upprätta en handlingsplan för jämställda löner och där redovisa resultatet av kartläggningen och analysen enligt 10§. I planen ska anges vilka lönejusteringar och andra åtgärder som behöver vidtas för att uppnå lika lön för arbete som är att betrakta som lika eller likvärdigt. Detta ska genomföras så snart som möjligt och senast inom tre år. En redovisning och en utvärdering av hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande handlingsplan.

Mål:

Om osakliga löneskillnader finns ska en handlingsplan upprättas

Önskvärt resultat

Jämställda löner

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
Lönestatistik					
		Analysera lönestatistiken		Personalhandläggare Personalenhet	2015-12-31

12§ Informera fackliga organisationer

Beskrivning

Varje nämnd och styrelse ska förse de fackliga organisationerna som arbetsgivaren har kollektivavtal med, med den informationen som behövs för att organisationen ska kunna samverka vid kartläggning, analys och upprättande av handlingsplan för jämställda löner. Det ska framgå att fackliga företrädare har blivit informerade om handlingsplanen.

Mål:

Samverkan i förvaltningsgrupp.

Mätetal	Års mål	Aktivitet/åtgärd	Uppföljningsmetod	Ansvarig-grupp	Slutdatum
		Vår jämställdhets- och mångfaldsplan behandlas i förvaltningsgruppen		Administrativ chef	2015-12-31

Lönekartläggning

Analys och utvärdering av föregående plan

Tillägg och ändringar från föregående plan